

saavidt der i denne Paragraph er brugt Udtrykket Gjærdselskov, veed jeg ikke, hvad der forstaaes derved, og navnlig veed jeg ikke, om det ikke skal være enhver Skov, thi det forekommer mig ikke, at det bør være Godseieren tilladt at inddrage nogensomhelst Skov. Man kan tænke sig Skove af forskjellig Slags, saasom Underkov og deslige, men den Skov, ieg sigter til, kan ikke godt kaldes Gjærdselskov, og derfor kunde jeg meget ønske, at dette Udtryk blev forandret, dog skal jeg ikke nu komme nærmere ind derpaa. At Engene blive ved Fæstestederne, er aabenbart meget heldigt. Der er visse Egne i Sylland, hvor det er en betydelig Fordeel at have Enge, og hvor det, naar man ikke havde dem i større Mængde, forresten ikke var værd at leve. Jeg behøver ikke at gaa langt for at finde Exempler derpaa. Den Egn, hvori jeg boer, er maaskee bestjendt som en temmelig god Egn, men jeg kan sige, at dersom vi ikke havde vore Enge, var der kun Lidt ved vore Marker, thi det er Engene, der have forbedret dem. Men man har seet, at Godseierne i Sylland have tilvænt sig mange Enge, navnlig naar de have afhændet Fæstegaardene til Fæsternes Efterladte. Jeg vil ikke sige, at det har været en Hovedsag at tilvænde sig disse; men jeg kjender dog flere Godser, hvor det er skeet. Der er endnu et andet Forhold, som jeg kunde have ønsket optaget i denne Lov, men jeg har ikke seet mig istand til at fremkomme dermed, da Eoven maaskee, hvis en Bestemmelse derom blev optagen deri, kunde møde større Banffeligheder, end den nu vil møde. Jeg har nemlig seet flere Exempler paa, at Godseiere enten ved ny Indfæstning eller ved Vortfalg af deres Fæstegods have paalagt Eiendommene visse Servituter, som kunne blive en væsentlig Byrde for Brugerne. Jeg har kjendt flere Godser, paa hvilke det f. Ex. har været Tilfældet, at Godseieren har forbeholdt sig Eiendomsretten til en tilgrensende Sø, men det kan blive en væsentlig Hindring og til stor Ulempe for Brugeren. Jeg skal i saa Henseende minde om, at Kvæget er meget tilboielig til at æde af Rorene i Eoven, og at man har Banffelighed ved at holde det borte deraf, thi man kan ikke opføre Gjærder eller Diger ved

saadanne Søer, der kunne forhindre Kvæget fra at komme der. Det er indlysende, at dette kan føre til meget store Forvillinger. Dertil kommer endnu en anden Ting, der er endnu mere indviklet. Jeg veed nemlig, at Godsbesidderne ved mange større Aaer have forbeholdt sig Fiskeriet i Aaen, og ikke alene dette, men tillige 3 Aen Jord ved Siden af Aaen, for at de der kunne lande med Fiskegarnene. Saadanne Forhold kunne blive udviklede, og for at nævne et Exempel behøver jeg ikke at gaa længere end til det Sogn, hvori jeg boer. Der kjender jeg enkelte Brugere af Jord, som for mange Aar tilbage have været Fæstere, og der siges, at Godseieren ligeledes har frataget dem denne Rettighed. Om det har været Lovmedholdeligt fra Godseierens Side, skal jeg ikke komme ind paa, men at Exemplet er virkelig, er sikkert. En Bruger havde en Eng paa begge Sider af Aaen, men han havde ingen Veie til det Stykke, som laa paa den modsatte Side af Aaen, og Godseieren forbød ham at slaae Bro over Aaen, samt at fiske i samme. Jeg kunde derfor ønske dette Forhold forandret, skjøndt jeg ikke veed, om det heldigt kan skee her, men jeg haaber, at det ærede Udvalg vil tænke derover, og jeg skal derfor henstille til det, om det ikke kunde være rigtigt ogsaa med Hensyn til dette Forhold at indføre en saadan Indskrænkning overfor Godseierne, som finder Sted med Hensyn til saamange andre slige Forhold. — Det var væsentligst disse Bemærkninger, jeg for Tiden havde at gjøre; naar vi senere kommer til de andre Paragrapher, er der Mere, som jeg vil tillade mig at omtale.

Frederiksen: Naar jeg begjærer Ordet allerede nu, saa tilftaaer jeg, at det er mindre, fordi det er mig magtpaaliggende at udtale mig om disse Forslag, men mere, fordi jeg ønsker at udtale mig om de Indtryk, som selve den til de stillede Vædringsforslag knyttede Betænkning nødvendigvis maa gjøre. Ved Gjennemlæsningen af denne stod meget levende for mig den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører optraadte, da Fæstefagen ifjor var for. Jeg erindrer navnlig meget vel, med hvilken Sær han dengang talte om Overeenskomsten som et nødvendigt Grundlag for disse Sagers